

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia

— VIAŢA LIBERTĂŢII BRAŞOV. —

TELEFON 226.

Abonament anual 860 lei.

Pentru străinătate 800 lei.

Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Bariţiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuţi, cetăţene, şi pentru tine, la libertate, legalitate şi cinste.

Dictatura

O dictatură, fie de dreapta sau de stânga, fie instituită de rege sau de despozi neincoronaji, în ori ce caz ea înseamnă o revenire la sistemul de guvernare primitivă, care începe cu autoritatea nelimitată a şefilor de triburi şi sfârşeşte cu monarhia absolută medievală.

Istoria dovedeşte cu fire care pagină a se, că prima condiţie esenţială a dezvoltării unui popor este libertatea. Numai popoarele libere au ştiut forma state puternice, au putut întemeia aşezăminte trainice şi s'au ridicat la un grad de civilizaţie pe care popoarele încătuşate de despozi niciodată nu l-au putut atinge.

E uşor deci de înţeles, de ce poporul luptă dărz contra tendinţelor dictatoriale şi de ce nu cunoaşte o măsură a jertfelor când e vorba de înlăturarea unui dictator.

O nouă dictatură s'a instituit în Jugoslavia. Constituţia ţării a fost suspendată, parlamentul dizolvat, partidele politice desfiinţate, o seamă de legi revocate şi înlocuite cu ordinele aspre ale regelui Alexandru.

Deocamdată domneşte acolo o deplină linişte. Dar această linişte poate fi un indiciu de semne rele.

Pe noi ne leagă de ţara sârbilor, slovenilor şi croaşilor nu numai frăţia de arme din timpul războiului mondial ci şi alte interese mari de stat.

Avem destule motive ca să dorim sincer restabilirea ordinii şi a vieţii constituţionale în statul jugoslav.

Admirăm curajul regelui Alexandru dar instituirea dictaturii o socotim de un pas greşit.

Regele Alexandru se joacă cu focul.

5 Maiu, nu vor admite autorităţile statului.

De altcum, soluţionarea acestei chestiuni, la urma urmelor, va trebui să o dea tot statul.

Că de ce ţin slujitorii altarelor atât de mult la vechiul calendar — când acest calendar e greşit — noi nu înţelegem. Nu înţelegem nici de ce ţin morţiş la un calcul barbar după care se fixa la evrei serbarea Paştilor lor, după care s'a orientat şi soborul ecumenic dela Nicea.

Evreii serbau Paştile ca o aniversare a eşirii lor din robia egipteană în săptămâna primă după lună plină după echinocţiul de primăvară.

Acest calcul pe noi nu ne obligă în nici un caz. Paştile noastre n'au nimic comun cu Paştile evreeşti. Dacă evreii au eşit din Egipt în săptămâna primă după lună plină după echinocţiul de primăvară, e treaba lor. Invierea lui Cristos a avut loc într-o anumită zi din o anumită lună. Dacă biserica vrea să dea dovadă că a eşit şi ea din epoca barbară, să fixeze data Paştilor la o dată stabilă şi să înceteze a produce continue tulburări în popor.

Se vorbeşte mereu de canoane şi de tradiţie. Dar câte canoane nu s'au călcat şi câte tradiţii nu zac astăzi în părăsire.

Bunăoară, Crăciunul în primele secole ale creştinismului nu s'a serbat la 25 Decembrie, ci la 5 şi 6 Ianuarie.

Când biserica a hotărât să cinstească „Naşterea” la 25 Dec., nici pământul nu s'a cutremurat, nici soarele nu s'a întunecat.

Nu s'ar întâmpla nici azi nici un cataclism dacă biserica ar fixa o zi „stabilă” pentru sărberea Paştilor, reparându-se prin aceasta o greşală în care au căzut părinţii bisericii şi soboarele vechi bisericeşti.

Importantele declaraţii ale d-lui min. Al. Vaida-Voevod

Discursul la Senat al d-lui ministru de interne.

— Sfârşit. —

În partea finală a marelui său discurs rostit la Senat d-l ministru de interne Al. Vaida-Voevod a adus mulţumiri reprezentanţilor germani, evrei şi ucrainieni pentru declaraţiunile făcute cu prilejul discuţiei răspunsului la Mesaj. A insistat apoi asupra atitudinii partidului maghiar şi în genere a poporului maghiar.

Noi la Alba-Iulia — a spus între altele d-l Al. Vaida — aveam mâna liberă şi puteam lăsa să se deslănţuiască furia şi ura milenară a masselor populare. Dar a fost destul un gest ca înţelepciunea acestor mase să-şi cruţe asupra lor de ieri, ba încă cu arma în mână să le apere şi viaţa şi averea lor, pentru că nu au voit ca acest popor generos din asupritul de ieri să devină asupritorul de astăzi şi de mâine. (Aplauze). Înşă vedem domnilor, că ţăranul român şi ţăranul maghiar se înţeleg foarte bine. De ce nu am aştepta ca din înţelegerea acestor ţărani să rezulte adevărata frăţietate între popoare?

De încheiere, adresându-se dep. maghiar Sándor Iozsef, care l-a întrerupt în câteva rânduri, d-l ministru Vaida a spus:

„Am voit să fac dovada, şi cred că în sufletul d-tale de om vrednic, nu dubitezi nici d-ta că guvernul Maniu ar fi meritat întreaga încredere a d-v., cum a căpătat-o pe a tuturor minorităţilor, încrederea că problema minoritară îşi va găsi justa soluţiune, nu din dragostea pe care nu o pretindem, de care trebuie să ne învrednicim, ci din dragoste faţă de neamul nostru, şi pentru că aşă cer interesele Statului. (Apl.)

Ar mai rămâne d-lor senatori multe de spus, dar am abuzat

de răbdarea dv. prea îndelungată şi de aceea, vreau să închei cu dorinţa că, cu ajutorul dv. depozitarii încrederei tuturor claselor sociale ale acestei ţări, guvernul va putea în fine să înceapă să clădească temelile viitoare bazate pe legalitate ale acestei ţări, să reuşească a achita măcar o parte din ipoteca aceia grozavă pe care am moştenit-o cu toţii, toţi cetăţenii acestei ţări, nu numai guvernul, în urma guvernării liberale, ca cimentând sentimentul dinastic şi ancorându-l cu rădăcini puternice în sufletele şi inimile populaţiei acestei ţări pentru ca atunci când bunul Dumnezeu va da ca Regele Mihai să iee în mână sceptrul strălucitor al marilor săi strămoşi să poată găsi o moştenire liberă de orice zgură a trecutului atât de urât, liberă de orice ipotecă, liberă bizantină, ca să poată să urmeze pe calea glorioasă pe care a mers Regele Carol şi Regele Ferdinand. (Aplauze îndelung prelungte. Senatul în picioare ovacionează).

Au reinceput desbaterile parlamentare.

După o scurtă vacanţă s'a redeschis Luni Parlamentul. Discuţia la Mesaj a fost reluată, cel dintâi înscris pe lista oratorilor a fost d-l O. Goga.

Cea dintâi lege ce se depune este reforma administrativă, cu care prilej guvernul va decide dacă va introduce sau nu un articol referitor la dizolvarea tuturor consiliilor comunale din ţară.

În seria interpelărilor se anunţă la Cameră două de mare actualitate; aceea în legătură cu calendarul şi a conflictelor din Cadrilater.

Noi agitaţii în jurul calendarului

Călugării basarabeni serbează Crăciunul după calendarul vechiu. — La ce dată se vor serba Paştile? — Conflictul dintre mitropolitul Gurie al Basarabiei şi Sf. Sinod.

Când poporul nostru se sbate încă sub povara urmărilor războiului şi face toate eforturile spre a învinge sărăcia celor zece ani răi de după războiu şi neajunsurile unei nenorocite guvernări tot atât de îndelungate — călugăria şi preoţimea ortodoxă nu află ceva mai bun de făcut, decât să agite din nou o chestiune pe care o ştiim închisă pentru totdeauna: chestiunea calendarului.

Călugări fanatici dela o mânăstire din Basarabia au serbat şi în acest an Crăciunul după calendarul vechiu. Aceeaşi călugări au luat o rezoluţie ca să nu cinstească nici Paştile la 31 Martie, cum a hotărât Sf. Sinod, ci la o dată cu mult mai târzie şi anume în ziua de 5 Maiu.

Hotărârea călugărească basarabeană a produs o vie agitaţie nu numai printre populaţie ci şi în rândurile preoţimeii cerând şi ea autorităţilor superioare bisericeşti revenirea la vechiul calendar.

În cele din urmă s'a alăturat lângă nemulţumiţi şi Mitropolitul Gurie al Basarabiei, care la 11 Ianuarie a adresat preoţimeii o circulară oficială, îndrumând preoţimea din eparhia sa să serbeze Paştile la 5 Maiu. Adică, să se ţină Paştile şi la noi odată cu Ierusalimul, Alexandria, Constantinopol şi celelalte biserici ortodoxe.

Din răspândirea circularii Mitropolitului Gurie reese că s'a declarat un conflict foarte grav între mitropolia Basarabiei şi Sf. Sinod, care poate să aibă urmări foarte triste.

Căci, sau este Sfântul Sinod o autoritate şi atunci hotărârile

lui trebuiesc respectate, în care caz Mitropolitul Gurie s'a făcut vinovat de o nesupunere cu consecinţe grave — sau nu este, şi atunci hotărârile sinodale viitoare vor rămâne la bunul plac al arhierilor care pot să le accepte şi pot să le respingă.

Că în ce formă se va aplană acest conflict vom vedea. Deocamdată constatăm numai, că circulara Mitropolitului basarabean a creat o situaţie grea întregei biserici ortodoxe române. Nu ştim dacă vom serba Paştile la 31 Martie sau la 5 Maiu.

Ca într-o parte a ţării să se serbeze la 31 Martie, în alta la

Acţiunea diplomatică a României în marele război*)

— Urmare. —

Să examinăm mai de aproape acuma, care era mentalitatea viitorilor noştri aliaji ruşi. D-l Paléologue, ambasadorul Franţei la Petrograd declară în cartea sa „Rusia Ţarilor”, cumcă singurul care vedea situaţiunea reală, era Marele Duce Nicolai Nicolaevici, care în 16 Martie 1915, deşi Ruşii se găsesu la Cracovia, totuşi el cerea diplomaţiei ruse, să asigure intrarea României în război alături de Aliaji, ca necesară pentru asigurarea victoriei. Aceasta era şi părerea unor Români, printre cari vom cita numele marelui patriot Nicolae Filipescu.

Evenimentele ulterioare vor dovedi, cât de just vedea Marele duce, dar nu putem trece

cu vederea peste ceea ce credea Rusia oficială, reprezentată prin ministrul de externe Sasnov. Atât din declaraţiunea ambasadorului Paléologue, cât şi lucrările generalului Danilor, reese în mod clar, cumcă Ruşii considerau, că aspiraţiunile româneşti erau exorbitante şi în orice caz, că la aceeaşi dată nu voiau să cedeze nici Bucovina şi nu voiau să admită nici Timişoara românească, pentru că ei vro au să o dea Sârbilor.

La aceasta îse mai adăogă convenţiunea asupra Constantinopolului, foarte primejdioasă pentru noi, cu atât mai mult,

*) Conferinţa ținută la Oradea în ciclul Ateneului Român de prof. univ. VICTOR G. CĂDERE.

cu cât dacă Ruşii ar fi stat în rândul Aliaţilor până la urmă, noi nu am fi avut nici o posibilitate de a ne opune.

În timpul acesta ar fi inutil să neglijăm ofertele şi presiunile care se făceau asupra noastră din partea puterilor centrale, care ne ofereau unele avantagii, realizarea iredentii basarabene, precum şi unele avantagii în Bucovina.

Aceste oferte trebuiau să se transforme în ameninţări de război, prin August 1915 Diplomeja românească era acum într'un impas, pentru că în ziua de 2 Mai 1915, ofensiva Germano-Austriacă sparge frontul rusesc la Gorlice şi Ruşii merg într'o retragere dezastruoasă, care nu se opreşte decât la sfârşitul anului 1915.

În acelaşi timp la 15 Mai 1915 Italia se declară definitiv şi intră în război împotriva puterilor centrale, lucru care pentru multă lume ezitantă, nehotărâtă dela

noi, trebuia să fie o indicaţiune a căii pe care noi înşine trebuia să urmăm, deoarece legasem întrucâtva atitudinea noastră de atitudinea Italiei.

Soarta părea favorabilă imperiilor centrale, cecece în Septembrie 1915 atrage intrarea Bulgariei în război de partea lor, intrare care a fost o mare surprindere chiar pentru Franţa, care se înşelase total asupra atitudinii bulgăreşti.

Pe lângă acţiunea bulgară, zdrobirea Serbiei şi dezastrul militar rusesc, informaţiunile care veneau din Rusia, arătau guvernului român, cum că la Moscova avusese loc în Iunie grave turburări, ceea ce făcea odată mai mult greu acţiunea de angajare a României alături de puterile centrale.

Condiţiunile pe care le fixase guvernul român în acţiunea sa la începutul anului 1915, se găseau astfel răsturnate la sfârşitul acestui an. Şi la aceasta

va mai trebui să adăogăm încă o dificultate între noi și Rusia, aceea cum că marele Duce Nicolaieviț a fost ridicat de la comanda armatelor ruse, pe care o lua țara în persoană, având ca Șef de Stat Major pe generalul Alexiev, care considera ca fără nici un interes intrarea României alături de Rusia.

În aceste condiții România prezintă din nou punctele sale de vedere pentru a se putea alătura de Aliași și aceste noi condiții sunt formulate cam în felul următor:

Mai întâi se cerea din partea noastră, ca o puternică armată, cel puțin 500.000 de oameni să opereze în sudul Peninsulei Balcanice împotriva Bulgaro-Germană, că 200.000 de ruși să fie gata în Basarabia, având obiectiv Bulgaria, ca acțiunea noastră să fie ajutată cu un atac general cel puțin pe frontul rusesc și ca să ni se completeze în cel mai scurt timp armamentul necesar, de care duceam lipsă.

La acestea generalul Alexiev răspundea, cum că ar putea da cel mult o armată rusească de 100.000, însă care n'ar putea opera direct împotriva Bulgariei, motivându-se transportul dificil la sudul Bucureștilor al acestor oameni, dar care ar putea opera cu succes în Nordul Moldovei.

Apoi nu ni se permitea aprovizionarea, decât Via Marsilia, Vladivostok, România adevărat pe o cale de cca 25.000 km. foarte nesigură din toate punctele de vedere. Numai după prelungite discuțiuni și abia în luna Iulie se admiseseră transportul de material de război pentru România și prin portul Arhanghelsk.

Între acestea evenimentele militare iau din nou o turnură favorabilă pentru puterile aliate. Rușii pornesc ofensiva lor la 27 Iunie, ofensivă, care avea un dublu scop, acela să oprească frontul german și în același timp să degajeze pe italieni de de strânsăoarea de care erau prinși, precum și de ofensiva la Verdun, care continua cu o vigoare din ce în ce mai mare.

Intervențiunea României se prezintă prin urmare din punct de vedere general al Aliașilor, ca absolut necesară: însă tot așa de necesar era ca să ni se recunoască justele noastre cereri, pentru asigurarea campaniei românești. Deja și generalul Alexiev, probabil, sub influența și sugestiunile venite de la marele Comandament Francez, înclina acum pentru intervențiunea României, dar punea ca condițiune imediată intrarea a

noastră în acțiune. Astfel la 22 Iunie 1916 atașatul militar rus prezintă ministrului președinte și ministrului de război o invitațiune fermă din partea rușilor, pentru a ne angaja în război. Această acțiune este dublată de o intervențiune similară din partea atașatului militar francez și de intervențiunea atașatului militar englez, puinduni-se în vedere, că dacă nu vom intra acum, ulterior intervențiunea noastră va fi fără nici un folos.

Atunci să semnă tratatul de alianță din 4 August 1916 urmat de convențiunea militară din care traseul frontierei române la Vest și Nord face o linie care începe dela Sudul Cernăușilor până la afluența Someșului cu Tisa, scoborârea pe la Vest dela Debreșin până în Se-

ghedin, de unde pe cursul Tisei și Dunărei reînlegra frontiera română la Turnul Severin. Convențiunea militară asigură o cooperare militară, însemnate contingente rusești și acțiunea la Salonic a generalului Sarail care trebuia să se producă cu 10 zile înainte de intrarea noastră în acțiune.

Însă nici o condițiune a convenției militare n'a fost executată de către Aliașii noștri. Frontul dela Salonic nu s'a mișcat de loc și lipsa aceasta de cooperare a trecut în poezia noastră soldățească populară, care pe aceia vreme cânta:

„Auleu, auleu Sarail, Sarail
Noi ne batem și tu stai”.

— Va urma. —

Oleum Gadhus Morrhuæ

— Untura de pește. —

Trebuie să mărturisesc înainte de toate părerea de rău, pe care o simt, știindu-mă afară de grația copiilor, — cari-mi sunt atât de dragi, — acum când scriu aceste rânduri.

Știu și eu ce însemnează ora mesii, pentru ei, în zilele de iarnă. Îmi amintesc cât de mulțumit eram când îi vedeam pe ai mei că își aduceau abia în timpul mesii aminte de doctoria pe care trebuia să o iau. Le-ai fi putut, cere eu, căci când auzeam de masă îmi și venia în minte mirosul peștelui; n'o făceam însă în dorul de a scăpa măcar d'n când în când de micul supliciu. Ah Doamne cum n'o puteam suferi! Dar ce puteam să fac! Multe nu voiam eu... dar voiau alții și era de ajuns... Astăzi îmi dau seama că tot ceea ce îmi cereau ei să fac cu voia sau fără voia mea era numai pentru sănătatea și binele meu.

Este anotimpul mantiei de ghiață și în el se impune ca să se prescrie, în special copiilor, untura de pește. Găsesc nimerit cu această ocazie a contribui prin câteva lămuriri folosite, poate, tuturor aceluia, cari vor să iasă din plictiseala cunoștințelor vagi.

— Untura de pește este un olei medicamentos extras din ficatul peștelui numit Gadhus Morrhuæ Calarus, topindu-li-se ficatul la o temperatură mai joasă de 100, sau storcându-l sub presiune.

Culoarea ei variază dela galben deschis la maro închis. Poate însă fi și incoloră, adică

limpede și transparentă ca apa. Acea galbenă este extrasă din ficatul proaspăt, pe când cea brună din ficatul intrat în putrefacție. Și una și alta se pot face incolorate tratându-le cu diferite substanțe chimice și apoi filtrându-le ca ori și ce grăsimi.

Este mai ușoară ca apa. Densitatea îi este aproximativ de 0,930 și îngheață la 15.

Asupra gustului și mirosului caracteristic să-i întrebăm pe copii; o recunosc, cred, cale de o poștă.

Ceea ce este mai interesant de cunoscut de către toată lumea, este compoziția ei chimică. Grație acestei compoziții untura de pește este atât de recomandată.

Pe lângă acidul palmitic și oleic, care-i formează substratul, conține lecitine — niște substanțe nutritive excelente — cu o formulă chimică foarte complexă; o citez de curiozitate: *stearoglicerophosphat de trimethyl oxietilhidrat de amoniu*; conține substanțe fosforate, subiodate, alte sub. numite baze și care sunt de două feluri fixe și volatili în contact cu aerul și mai conține și alte principii medicamentoase foarte active, numite vitamine (despre vitamine voi scrie pe larg într'un articol viitor).

Bogăția aceasta în lecitine, în fosfați, în ioduri și vitamine, face ca untura de pește să fie un reparator excelent și energetic al țesuturilor în distrugere. Sunt maladii ca de ex. scrofuloză, tuberculoză, rachișmul, limfatismul, reumatismul etc., în care

funcțiunea organelor este turburată fie prin distrugere de țesuturi, fie prin încetinirea schimburilor nutritive, din cauza lipsei subminerale și organice, sau prin turburarea fixării acestor substanțe în corpul nostru. Contra acestor maladii untura de pește prin sub. pe care le conține acționează cu foarte multă eficacitate.

Este un reparator, un reconștituant, un excitant al sistemului nervos și al nutriției, un diuretic, un agent micșorând toxicitatea urinei, de primul ordin.

Tuberculoza în deosebi, sub or și ce formă s'ar manifesta, are caracterul unei maladii demineralizătoare a organismului; gonește calciul ce-i este impropriu manifestării ei, creându-și cale liberă pentru evoluția fatală individuală. Ori untura de pește are marea calitate tocmai de a sprijini cu maximum de efect depunerea sărurilor de calciu și prin aceasta deci de a pune o stavilă bacilului Koch în dezvoltare. Notați bine apoi că nimeni nu este, până astăzi imuna față de această teribilă maladie.

Prin lecitinele pe care le conține, untura de pește acționează ca un bun stimulent al sistemului nervos și al funcțiilor de nutriție. Probă este; creșterea poftei de mâncare, creșterea în greutate, creșterea forțelor și a bunei dispoziții, revenirea roșății în obraz, dispariția ghindurilor din lăjurul gâtului etc.

Se poate da ori și cui. Nu există vârstă s'o contra indice.

Se prescrie însă mai ales la copii și se administrează iarna fiind o strânsă corelație între gerul iernei și consumarea de grăsimi (frigul cere organismului, pentru a-și putea menține echilibrul termic, consumarea unui mai mare cantități de alimente; ori dintre alimente cele cari produc mai mult căldură sunt grăsimile. Ex. eschimoșilor cari pentru a rezista frigului polar se hrănesc mai mult cu grăsimi de focă. În plus se conservă mult mai bine în acest anotimp untura această medicinală.

Untura de pește se prescrie în doze de 15—60 gr. pe zi, adică 1—4 linguri de supă timp de 20 zile pe lună cât ține iarna.

La adulții cu tuberculoză s'a prescris chiar, cu rezultate mai mult de cât mulțumitoare, doza de 300—400 gr. zilnic. Dar aceste doze mari au fost rar tolerate. Intoleranța se manifestă prin diaree. Cum la un tuberculos trebuie să ținem totdeauna seamă de hrănirea lui, înseamnă

că nici odată nu trebuie să mergem până la producerea unor astfel de turburări. Se recomandă a se începe cu o lingură, a merge treptat la patru și a scădea iarăși la doza inițială, după ce s'a menținut în timpot cel mai îndelungat doza maximă.

Faptul că untura de pește prezintă un gust și un miros dezagreabil, susceptibil de a produce deseori greață, vărsături diaree, i-a determinat pe medici să imagineze tel de fel de combinații spre a-i anula aceste inconveniente. Au amestecat-o cu zeamă de lămâie, cafea, ciuf, lapte, țuică, mentă, eucalipt etc. etc. Nici una din aceste combinații nu le-a satisfăcut complet dorința.

Cel mai bun mijloc de a o administra este acel sub formă de emulsie.

Procedul de a se da în capsule de gelatină, este cât se poate de comod pentru-că: 1) Bolnavul trebuie să înghită un număr prea mare de capsule atunci când este vorba să ia o cantitate mai mare de untură, ceia nu îi este de loc plăcut. 2) Gelatina capsulelor se digeră încetul cu încetul în stomac, ceia ce face ca pacientul să simtă timp de mai multe ore, venindu-i înapoi pe gât gustul desagreabil al medicamentului.

Se obișnuiește a se asocia acestui medicament uleiul preparat feruginos, glicol, crușot etc. în scopul de ași mări activitatea beneficătoare. Nu strică! Însă și simplă se bucură de toată lauda efectelor salutare pe care le produce.

Untura de pește trebuie păstrată în flacoane pline și bine astupate, căci dacă nu sunt pline și b ne astupate tinde să se oxideze în contact cu aerul, să se rânzezească. Își pierde sub volatilitate, își pierde totul. Lecitinele se alterează și astfel își pierde aproape complet puterea ei miraculoasă. Trebuie deci să se păstreze și cât de bine posibil. Să se prefere untura de culoare galbenă palidă, și să se cumpere cantități mici, lăsând farmacistului grija păstrării.

De îndată ce va produce turburări digestive se va suprima administrarea ei pentru câțiva timp, se va relua apoi sub forma unei alte emulsii.

Față de marele beneficiu salutar pe care îl prezintă un medicament atât de puțin costisitor nu mi rămâne decât stăruitor interesat a putea prin marele câștig social de asanare sanitară, sfatul dea servi copiilor untura de pește.

Dr. C. A. Ilescu.
medic de spital.

FOILETONUL „GAZETEI TRANSILVANIEI”.

Creșterea rapidă a orașului Praga.

Praga, 11 Ianuarie.

Creșterea rapidă a capitalei statului cehoslovac a necesitat și necesită investițiuni considerabile. Față de Praga atarebolică, cea din prezent arată o creștere de aproape o treime în ce privește numărul caselor și da aproape 50% în ce privește numărul populației. Și alte orașe europene, a căror pozițiune s-a îmbunătățit fundamental prin schimbarea hărții politice a Europei, au înregistrat o creștere rapidă atât în numărul populației cât și în importanța economică și culturală. Între alte orașe se poate cita și Belgradul, care în decursul celor 10 ani post-belici a înregistrat o creștere a populației sale cu cca 200.000 locuitori.

Praga post-belică, care are azi peste 750.000 locuitori și care se ridică pe o imensă suprafață cu noi cartiere, cu mari

clădiri are în prezent de rezolvat una din cele mai importante probleme ale sale: transportul și frecvența urbană. O foarte mare piedică prezintă în această direcție străzile strâmte și foarte frecventate ale vechiului oraș, care exclud în cea mai mare parte introducerea liniilor electrice. Cu toate acestea rețeaua liniilor electrice s-a dezvoltat considerabil, ajungând la o lungime de 200 km. Numărul liniilor este relativ mic la un oraș atât de vast. Aci însă trebuie luat în considerație faptul, că Praga și-a creat rețeaua de tramvay pe un principiu, care diferă de cel întrebuintat de întreprinderile electrice din alte orașe. Liniile electrice din Praga sunt foarte lungi, unind cele mai îndepărtate puncte ale orașului, așa că periferiile opuse sunt legate între ele. În numeroase alte orașe majoritatea liniilor se încheie în centrul orașului,

împărțind de fapt orice linie în două. Actualmente sunt în construcție la Praga 3 noi linii electrice, cari vor intra în funcțiune în vara anului acesta. Parcul vagoanelor electrice din Praga numără cca 1400 vagoane, dintre cari mai mult de jumătate sunt vagoane moderne, fabricate în ultimii ani.

Problema transportului în interiorul orașului, unde se înlătură liniile electrice din toate străzile strâmte, va fi rezolvată prin rețeaua autobuzelor, deși dărâmarea mai multor străzi necorespunzătoare și înlocuirea lor prin străzi moderne, ar ușura considerabil în viitor transportul electric.

Introducerea autobuzelor a început în 1927 și aceste linii sunt azi în număr de 8. În prezent se lucrează în întreprinderile comunale la un plan definitiv pentru legarea periferiilor opuse prin autobuze. Noile linii deservite de autobuze vor fi în număr de 12. În acest scop comuna a comandat 200 noi autobuze de 6 roși; cari vor fi efectuate de fabricile indigene. Aceasta nouă dezvoltare a transportului cu automobile va ne-

cesita natural și mari investițiuni în asfaltări și în repararea specială a șoselelor dela-periferie, în garaje etc.

În ultimul timp se vorbește și de înființarea unui metropolită, ceea ce va fi însă în legătură cu mari obstacole tehnice, deoarece terenul pe care se ridică Praga este foarte neregulat, precum și cu mari cheltuieli. Acest metropolită va putea fi însă realizat cu mai puține sacrificii, în cea parte a orașului, unde condițiunile de construcție sunt mai favorabile.

În timpul cel mai apropiat Praga va avea de rezolvat alte două probleme serioase, cari izvoresc din viața sportivă a capitalei și în general a statului. Se va trece la dezvoltarea stadionului sportiv pentru viitoarele serbări federale ale socolilor, cari vor avea loc în 1932, adică în anul când se va sărbători centenarul nașterii unuia din fondatorii socolismului, Dr. Miroslav Tyrș.

Stadionul va fi amenajat pentru 200.000 spectatori și 40.000 executanți. Vor participa numeroși socoli nu numai din Jugoslavia dar și din Polonia și Ro-

mânia, unde organizația socolistă este abia la începuturile ei, dar care până în 1932 va fi cea mai puternică organizație sportivă națională din România. Asupra importanței înființării organizației socoliste în România s'a pronunțat și Principele Nicolae al României cu prilejul vizitei sale la Praga, când au avut loc marile serbări socoliste.

Încă în anul acesta se va începe la Praga construcția unui al doilea stadion sportiv, care va fi situat în Praga-Branik. El va fi amenajat pentru 60.000 spectatori și va fi construit după modelul celui din Amsterdam. Va servi pentru toate sporturile. Pe lângă acest stadion se va mai alătura un stadion nautic și un stadion de tenis, deoarece ambele terenuri de tenis, având în vedere dezvoltarea acestui sport la Praga, au mai pot fi considerate ca suficiente.

Ceps.

Abonamente la ziar se pot face pe timp mai îndelungat sau lunar.

„Despre lupta contra alcoolismului“

— Conferința d-lui medic general C. Popovici.

Alături, Duminecă la ora 4 p. m. d-l medic general C. Popovici și-a dezvoltat în sala „Șaguna“ înaintea unui numeros și atent public, interesanta teză asupra alcoolismului, într-o expunere clară, lapidară, temeinic studiată și sprijinită pe o sumedenie de date statistice.

Iată și câteva spicuri din instructiva conferință: în toate țările se duce lupta în contra acestui dușman al poporului, alcoolismul, mai cu succes s'a dus însă în Statele-Unite ale Americii, unde s'a și declarat prin lege prohibițiunea alcoolului. Fabricile de spirit s'au transformat în fel de fel de alte fabrici, viața familiară s'a consolidat, crimele, prostituția, arestările și cerșetoria a scăzut, de asemenea și mortalitatea. La noi însă — tristă constatare — consumul alcoolului și cărciumile au sporit mult dela război încoace. Sub alcoolism înțelegem totalitatea fenomenelor de îmbolnăvire prin alcool. Acesta produce diferite intoxicații, din rachiuți, vin etc. Este adevarat, alcoolul a plăcut încă din timpurile cele mai vechi (Noe). Cei beți însă erau luați în răs totdeauna. Cu ocazia unui ospăț, dat de regele persan Ahasverus, oaspeții beură vinul din vase de aur (485-425 a Cr.). Grecii de asemenea amestecau vinul cu apă sau cu miere. Romanii beau de asemenea cu predilecție vinul. La despropăria de lângă Pompei s'au găsit 3 sticle cu vin din anul 72 d. Cr. Europeanii au dus apoi alcoolul și în America, în țevul mediu. În Belgia se găsește cele mai bune vinuri, cu toate că acolo nu se cultivă vița de vie. Legea creștină nu interzice vinul, dar condamnă beția. Tăierea capului Sf. Ioan Botazătorul se datorește tot beției lui Irod, când îi poruncise ficei sale să joace, promițând că-i va da ce va cere; îndemnată de mamă-sa, această ceru capul lui Ioan. Cea mai frecventă boală provenită din alcool este alcoolismul cronic. În Anglia, în decurs de vre-o 25 de ani, au murit 13,000 de persoane de alcoolism. Alcoolismul provoacă și înmulțirea numărului sinuciderilor. Alcoolul distruge celulele și răcește organismul; beșivii îmbătrânesc mai curând. Cei cari nu consumă alcool sunt mai rezistenți. Așa oamenii sportului se abțin dela alcool. Bolile provenite din alcool sunt multiple: epilepsia, alc. cronic, delirium tremens, somnambulismul alcoholic etc.

Alcoolismul la noi a sporit îngrozitor, câtă vreme în Norvegia acum 50 de ani alcoolismul era mai mare ca la noi, astăzi el a dispărut aproape cu desăvârșire. Noi avem vre-o 100,000 de astfel de localități de perniciune.

Conferențiarul expune, că scopul nostru să fie, să arătăm, că voim să scăpăm de viciul alcoolismului, care face ravagii mai mari decât ciuma, colera, exantematicul etc. Ne lipsește încurajarea opiniei publice! Lupta s'ar duce cu succes, dacă s'ar obține următoarele: fixarea unei cifre maxime pentru numărul cărciumelor, cari să se se scadă anual. Condiții și titluri speciale pentru cărciumari. Plusul de cantitate să se exporteze. Să se impună o taxă asupra beuturilor. Monopolul alcoolului și taxe asupra beuturilor. La sfârșit distinsul conferențiar arată, că în familia d-sale nu s'a consumat aproape de loc alcool și astfel mulți dintre membrii familiei au ajuns până la adânci bătrânețe; unul chiar la 105 ani.

După un scurt apel pentru a se duce lupta contra alcoolismului, conferențiarul terminând, a fost călduros aplaudat și felicitat. Apoi d-l dr. Suciu-Sibianu a invitat publicul să subscrie un apel în acelaș sens.

Dr. L.

Societatea „Salvarea“ Brașov.

Primum următorul aviz:

După o muncă continuă, desfășurată cu perseverență, timp de aproape doi ani, Societatea „Salvarea“ a luat ființă efectivă.

Două auto-ambulanțe sanitare pentru boalele obicinuite, una pentru boalele contagioase și o trăsura stau la dispoziția suferinșilor, spre a fi transportați în cele mai bune condițiuni de la domiciliu la spitale și sanatorii sau din o localitate în alta. Sediul ambulanțelor este la spitalul „Gh. Mărzescu“ din Brașov.

Numărul telefonului este 75. Oricine are nevoie de ambulanță, pentru transportat bolnavi, se va adresa prin scrisoare, prin telefon sau prin viu grai Administrației Spitalului „Gh. Mărzescu“, indicând adresa exactă, unde să se prezinte ambulanța, numărul bolnavilor cari urmează a fi transportați, boala de care suferă, și locul unde trebuie transportați.

Bolnavii săraci, pentru orice boală și orice accidente, sunt transportați gratuit.

Societățile, industriile cu cel puțin 20 lucrători și oricare alte instituții publice sau private, care plătesc anual o colizație de cel puțin 5000 lei, se bucură de gratuitate absolută, atât sub raportul acordării primelor ajutoare medicale, cât și sub raportul transportului bolnavilor sau accidentaților, cari le aparțin.

Particularii cu o bună situație materială plătesc pentru un transport în oraș 100 lei, iar pentru un transport în afară de oraș câte 10 lei de km.

Piata se face contra chitanță. Președinte: Dr. Bordea.

Nomenclatura oficiilor și agențiilor poștale

Primum la redacție broșura „Nomenclatura oficiilor și agențiilor poștale din România“ întocmit de d-l A. Mocianu, sub-inspector de ambulanțe poștale la Cluj.

Simțindu-se de mult lipsa unei Nomenclaturi din care să se poată lămuri publicul asupra diferitelor numiri a localităților și mai ales ca să-și poată adresa corect corespondența și trimiterele pe C.F.R. autorul s'a hotărât a întocmi această lucrare, care va fi de bun folos nu numai pentru personalul P. T. T. dar și pentru toate biurourile de Stat și particulare și mai cu seamă pentru administrațiile ziarelor fiind arătate toate datele necesare la îndrumarea corectă a ziarelor.

Dicționarul localităților Maghiaro-Germano-Român s'a întocmit cu scopul ca și publicul de naționalitate maghiară și germană să cunoască denumirea oficială a localităților pe cari până acum în mare parte le cunoștea numai cu numirile vechi. Broșura se poate procura la fiecare oficiu poștal în luna curentă cu prețul de Lei 100, iar dela Februarie înainte se va găsi la librării cu prețul de Lei 120.

O recomandăm în deosebită atențiune a celor interesați.

Mica publicitate

De vânzare Casa din Str. Lungă No. 140 cu întreg aranjamentul de restaurant. Informațiuni în Strada Hrscher No. 21. 30 3—3

De închiriat o cameră mobilată, intrare separată. Liveada Poștei 20, etaj II 1—5

De închiriat dela 15 Decembrie nou, poziție admirabilă, 4 camere, bucătărie, baie etc. Liveada Poștei 20, în grădină. 1—5

Tanar Român, perfect dactilograf. Corespondența Română, Expediții, incasso, caută serviciu, pretențiuni moderate, adresa la ziar sub A. I. 90. 51 1—1

Beți numai superba apă minerală naturală

Perla-Bodog

care prin calitățile ei alcaline, d'uretice, digestive etc. recomandate de specialiști întrece toate apele minerale existente și costă 1 litru 6 Lei, 1/2 litru 3 Lei 50 Bani dusă acasă. Comanda se primește în Brașov, Piața General Berthelot No. 6. 3—3

„Rezistența“

FABRICA de Haine gata Bărbați Dame și Copii.

CENTRALA BUCUREȘTI
CALEA VĂCĂREȘTI 135
Telefon 45/92

SUCURSALA DE VA
REGINA MARIA 21
SUCURSALA

BRAȘOV (Șirul Inului 30) (Porțile) 10

Oferim Clienților din Brașov și împrejurime cu ocazia deschiderii succursalei noastre în Brașov cu prețul cel mai ieftin Costume, Pantalane, Haine de piele, Mantale de Dame și fete, Stofa de hame și Plapome, Desfidem ori ce concurență fiind direct dela fabrica noastră. Rugăm a ne vizita pentru convinsere.

993 18—0 „Direcțiunea“

Jumătate gratuit

se poate cumpăra restul de marturi din anul 1928. Frații Ascher, 1080 11—0 Str. Porții,

UCENICI

cu plată se primesc în brânza mobilelor confecționate din fer și oțel, pentru încălzire de construcție ca și pentru industria de articole de sarmă în fabrica Pásztori & Héttmann, BRAȘOV, Strada Laterală 66

România Corpul portăreilor Tribunalului Brașov

No. 8620/1928.

Publicațiune de licitație

Subsemnatul Portărel prin această vă adus la cunoștința publică că în baza deciziei No. 17325—1928 a judecătoriei mixte din Brașov în favorul reclamantului Juju Hamwald repr. prin adv. dr. Ioaneș din Brașov pentru încasarea creanței de 4000 Lei și acc. se fixează termen de licitație la fața locului în Brașov Strada Orașilor No. 21 în ziua de 8 Februarie 1929 orele 11^{1/2} a. m., unde se vor vinde prin licitațiune publică următoarele: un dormitor și un pat etc. în valoare de 13,000 lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Brașov, la 22 Dec. 1928. 46 1—1 D. A. Popescu, portărel

România Corpul Portăreilor Tribunalului Brașov

No. 8294/1928.

Publicațiune de licitație

Subsemnatul Portărel prin această publică că în baza deciziei No. G. 1634—1927 a judecătoriei de ocol Brașov în favorul reclamantului Carol Oppehela repr. prin adv. dr. N. Ioaneș și Farkas pentru încasarea creanței de 8000 lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 28 Ianuarie 1929, orele 3 d. m. la fața locului în Brașov, Tg. Grăului No. 8, unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară mobile și stote din atelier în valoare de 15,500 lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Brașov, la 7 Dec. 1928. D. A. Popescu, portărel.

45 1—1

TEATRUL „ASTRA“

TANASE

Luni 21 și Marți 22 Ianuarie 1929, ora 9 seara

Marele succes Bucureștean

„Intre Ciocan și Nicovală“

Reviză de mare haz de A. de Herz și N. Vlădoianu.

Compania 120 Persoane

Mare număr de atracție succes mondial

Martha Krueger

și Wladislau Karnechi

Dela Teatrul Colosseum din Londra

16 Original Girls din Londra

Costume, decoruri noi. Orchestră proprie.

Bilete s'au pus în vânzare la Agenția Zane.

28 Ianuarie ora 9 seara

Turneul oficial al Teatrului Național din București

Sub conducerea Dnei ANA LUCA

va reprezenta

Principesa Tusandot

Feerie comică în 3 acte de Carlo Gozzi.

Director de scenă Soare Z. Soare.

Cu concursul dlui G. Baldovin și un ansamblu de elită al Teatrului Național din București.

Bilete la Agenția Zane.

Publicațiune

Firma Frații Schiel s. a., Brașov, pierzând Permisul de circulație pentru automobile No. 567 Brașov eliberat de Prefectura Poliției de Stat Brașov, îl declară nul și fără valoare în mâna oricui s'ar găsi.

Frații Schiel fabrică de mașini s. a. Brașov, Strada Porții 63.

48 1—1

Publicațiune

Firma Frații Schiel s. a., Brașov, pierzând Permisul de circulație pentru automobile No. 459 Brașov, eliberat de Prefectura Poliției de Stat Brașov, îl declară nul și fără valoare în mâna oricui s'ar găsi.

Frații Schiel fabrică de mașini s. a. Brașov, Strada Porții 63.

49 1—1

Abonații noștri, cari au rămas în restanță cu plata abonamentului, sunt rugați a ne achita de urgență restanța pentru a nu li-se întrerupe trimiterea ziarului.

Camioane de povară

Internaționale

pentru orice servicii, cunoscute în toată lumea cu capacitate dela 1 până la 5 tone.

Reprezentanța RUDOLF MARCO

BRAȘOV, Strada Lungă 137. 50 1—2 TELEFON 286.

O apropiere între Rusia și România

Polonia refuzând să încheie pactul de neagresiune cu Rusia cu escluderea României, sovietele au adresat Poloniei o nouă propunere în care arată că guvernul sovietic Țe gata să încheie și cu România un pact de neagresiune. (E prima dată când Rusia își exprimă o dorință de acest fel, și e un indiciu că o înțelegere între România și Rusia nu e imposibilă.

In privința României, nota sovietică declară următoarele:

„In cazul când România, cu care guvernul Sovietelor nu înțeleg raporturi diplomatice, s'ar găsi între Statele care au aderat formei la pactul din Paris, guvernul sovietic e gata să invite această țară de a participa la protocolul propus. Este evident că aderând la pactul din Paris, guvernul sovietic a ținut seama în totul de acest pact, luând asupra sa obligația de a renunța față de România la me-

todele de războiu, ca mijloc de regulare a litigiilor sau neînțelegerilor, din momentul când România va fi aderat la pactul Kellog, deși acesta nu exclude de loc chestiunile contradictorii existente.

„Guvernul sovietic nu poate avea deci nici un fel de rezervă împotriva imediației realizării a acestei obligațiuni în raporturile sale cu guvernul Român, pe calea adeziunii României, conform paragrafului 4 al protocolului, la protocolul polono-sovietic.

„Guvernul sovietic ar fi extrem de îndatorat guvernului polon pentru lămurirea și informarea foarte grabnică în privința adeziunii formale a României la pactul din Paris și de asemenea și dacă România este de acord să participe la protocolul propus de guvernul sovietic.

Imprumutul Centralei Cooperativelor s'a încheiat

Din izvor sigur suntem informați că Centrala cooperativelor din București a încheiat un împrumut de 750,000 lire șterline, 400 milioane lei necesari pentru aprovizionarea regiunilor infometate.

Firma Kaufmaier va furniza o cantitate de cereale în valoare de 200 mii lire șterline, iar Dresdner Bank va pune la dispoziția Centralei Cooperativelor 550 mii lire șterline pentru aprovizionarea din viitor.

Incepând cu luna viitoare se vor achiziționa și cereale de sămânță cari vor fi împărțite cu plată, sătenilor din regiunile infometate.

Incendii în Brașov.

In ziua de 12 Ianuarie s-a declarat un foc la locuința d-lui Dr. Philippi din Șirul Cetățuiei Nr. 6. Au ars ușile și parchetul. Focul s-a iscat dela soba de încălzit. Pagubele se ridică la 25.000 lei.

Tot în ziua de 12 Ianuarie la ora 6 seara, a ars la cazarma Vânătorii de munte un grajd.

In ziua de 13 Ianuarie la ora 4 1/2 dimineața s-a aprins casa văduvei Elena Olian din Strada Coastei A. Nr. 2. Focul s-a întins dela coș și a mistuit întreg coperișul.

Congresul general al invalizilor, orfanilor și văduvelor de război.

— Programul —

Ziua de 24 Ianuarie ora 6-9 sosirea delegaților din țară. Primirea la gară, loc de adunare și informațiuni la sala Dacia București (Str. Carol) cu tramvae directe. Ora 9-11 pornirea în corpore dela sala Dacia pentru Te-Deum.

Procesiune și Parastas la mormântul Eroului necunoscut (Parcul Carol) în memoria celor morți în războiul Neamului. Se va depune și o coroană.

In caz de timp defavorabil, Parastasul va avea loc la Mitropolie.

Ora 11-1 deschiderea Congresului în prezența membrilor guvernului și a delegaților din toată țara. Darea de seamă a lucrărilor Congresului, cuvântările președintelui, a membrilor guvernului și a delegaților din provincie.

Ora 1-3 masa la pâinea zilnică și cantine. Ora 3-4 1/2 continuarea lucrărilor, verificarea delegaților și strângerea memoriilor. Alegerea Comitetului general de conducere și votarea memoriului.

Ora 6-8: Masa și cartuirea.

Ziua de 25 Ianuarie. Ora 8-9 loc de adunare în sala Dacia.

Ora 9-12. Prezentarea memoriului Inaltei Regențe, Guvernului și Corpului Legiuitoare de către declarațiunea congresului. In sala Dacia se va continua cu strângerea reclamațiilor și viza delegațiilor.

Ora 1-3 Masa și plecarea cu diferite trenuri.

P. S. Toate informațiile până la congres se vor cere la sediul biroului I. O. V. în strada general Anghelescu No. 26, iar în zilele congresului biroul va funcționa permanent la sala Dacia.

In curând se va reprezenta
MANASE
cu Ion Manolescu și G. Storn
și
VRAJEA
cu dra M. Zimnicanu.

Bugetul Statului pe 1929

Evaluări ale veniturilor și cheltuelilor:

VENITURI		Lei
1 Impozite directe	— — — — —	7,862,000,000
2 Impozite indirecte	— — — — —	12,392,000,000
3 Taxele de timbru și impozitul pe acte și faete juridice	— — — — —	4,500,000,000
4 Monopolurile Statului	— — — — —	8,253,450,000
5 Ministerul Comunicațiilor	— — — — —	701,475,000
6 Domeniul Statului	— — — — —	1,019,100,000
7 Subvențiuni	— — — — —	56,744,400
8 Ministerul Finanțelor	— — — — —	1,820,782,637
9 Ministerul de Interne	— — — — —	26,043,000
10 Ministerul de Justiție	— — — — —	140,500,000
11 Ministerul Afacerilor Straine	— — — — —	70,000,000
12 Ministerul Agriculturii și Domeniilor	— — — — —	10,690,000
13 Ministerul Sănătății și Ocrotirilor Sociale	— — — — —	136,255,000
14 Ministerul Muncii, Coop și Asigurărilor Sociale	— — — — —	73,431,232
15 Ministerul Industriei și Comerțului	— — — — —	1,041,917,952
16 Ministerul de Război	— — — — —	142,982,279
17 Ministerul Lucrărilor Publice	— — — — —	2,500,000
18 Ministerul Instrucțiunii Publice	— — — — —	34,588,500
19 Ministerul Cultelor și Artelor	— — — — —	9,460,000
Total general		38,300,000,000

CHELTUELI		Lei
Ministerul de Război	— — — — —	7,930,500,000
Ministerul Finanțelor	— — — — —	15,593,182,316
Ministerul Instrucțiunii	— — — — —	4,848,115,255
Ministerul Cultelor și Artelor	— — — — —	1,343,878,941
Ministerul de Interne	— — — — —	1,916,234,165
Ministerul Lucrărilor Publice	— — — — —	359,015,817
Ministerul de Justiție	— — — — —	1,146,685,000
Ministerul Agriculturii și Domeniilor	— — — — —	1,536,000,000
Ministerul de Industrie și Comerț	— — — — —	482,733,457
Ministerul Afacerilor Straine	— — — — —	94,165,000
Ministerul Sănătății și Ocrotirilor Sociale	— — — — —	1,143,684,869
Ministerul Muncii, Coop și Asigurărilor Sociale	— — — — —	251,387,200
Ministerul Comunicațiilor	— — — — —	643,625,900
Președinția Consiliului de Miniștri	— — — — —	1,791,040
Total		37,300,000,000
Fond pentru deschideri de credite suplimentare și extraordinare		900,000,000
Fond pentru rectificarea și îmbunătățirea pensiilor militare și civile		100,000,000
Total general		38,300,000,000

Informații

Un prim fond pentru ajutorarea șomerilor. In urma propunerii d-lui ministru al muncii, Consiliul de miniștri a decis să acorde un prim fond de 5 milioane lei pentru ajutorarea șomerilor.

Distribuția ajutoarelor către muncitorii lipsiți de lucru se va face după normele ce se vor stabili de către ministerul muncii, cu participarea reprezentanților celor interesați.

Marele concert al Reun. d. cântării din Sibiu „Gh. Dima“ va avea loc Sâmbătă seara la orele 9 în sala „Astra-Apollo. Bilete la agenția teatrală „Astra“ (Zane). E o datorie de onoare ca publicul românesc să ia parte în număr cât mai mare la această manifestație artistică a distinsilor noștri oaspeți Sibieni.

Reuniunea femeilor izraelite din Brașov organizează un bal în saloanele „Redoute“, în seara zilei de 26 Ian. la care invită întreaga societate brașoveană de a lua parte. Invitațiuni speciale nu se fac. Bilete de „Balcon“ se găsesc de vânzare la d-na Margit Deutsch telefon 113 și la magazinul „Hozolitz“, str. Mih. Weiss No. 20.

Societatea corală „Armonia“ din Brașov aranjează în seara zilei de 23 Ianuarie a. c., în saloanele Redoutei, un bal mascat, la care cu onoare sunt în viață toți prietenii și sprijinitorii săi. Beneficiul net va fi destinat la augmentarea fondurilor societății. Rugăm decență în alegerea costumelor. **Comitetul**

Noile taxe

asupra alcoolului și băuturilor spirtoase.

In vederea aplicării noilor taxe asupra alcoolului și băuturilor spirtoase, ministerul de finanțe a trimis administrațiilor financiare următoarele dispozițiuni:

Taxele de consumație asupra alcoolului destinat apei de colonie, parfumurilor și altele, precum și asupra unora din băuturilor spirtoase enumerate mai jos se sporesc dela 1 Ianuarie 1929 la următoarele sume:

Lei 4 de grad-decalitru spiritul destinat a se întrebuița denaturat în fabricele propriu zise la fabricarea parfumurilor, apei de colonie, apă de gură și altele asemenea produse.

Lei 2 de litru taxa de denaturare pentru alcoolul fabricat din cereale, rădăcini melasă și alte materii.

Lei 1.50 /, de grad decalitru: fuica, spiritul și rachiurile de fructe, vin, drojdie de vin, tes-covină și alte derivate din fructe oricare ar fi țaria alcoolică.

In consecința taxa la aceste produse s-a unificat aplicându-se fără deosebire dacă ele sunt mai siabe sau mai tari de 30 grade.

Asupra lor se va percepe și taxa de producție de 10 bani de litru prevăzută de art. 13 din legea din 1926 care s-a menținut.

Lei 30 pe decalitru de bere.

Lei 10 pe decalitru de vin.

Lei 20 pe litru de șampanie fabricată din vin taxat.

Lei 40 pe litru de șampanie fabricată din vin netaxat.

Dr. Fejér Emanuel medic de boli interne și dermatovenerice, consultă 8-10 a. m. și 3-6 p. m. Str. Ecaterinei 31. Tel. 43.

Tratamentul: Diathermie-Quartz și Sollux. 1001 1-15.

Programul unei școale

Obicinuiam ca — pe cât e posibil — să facem pe scurt o schiță a șezătorilor noastre săptămânale, pe de o parte ca să folosească celor ce n'au fost de față, iar pe de alta — să rămână pentru viitorime o cât de mică dovadă de munca desinteresată a unora din cei ce duc în grijă și amărăciune — amăgitoarea viață de azi.

A treia șezătoare dela 16 Decembrie a fost incredințată — la invitația noastră — Școalei comerciale superioare de fete, de sub conducerea d-nei Lucreția dr. Stinghe, care a fost sufletul întregului program.

Domnia Sa a ținut să mulțumească călduros distinsilor profesori dela Conservatorul local, Bobescu și Bernfeld, cari înțelegând rostul cultural și moral al acestor șezători, au dat cu multă bunăvoință un neprețuit concurs executând la vioară și piano bucăți ce au strecurat în sufletele cele mai nobile sentimente.

Celelalte părți din program au fost în legătură cu obiceiurile Crăciunului: Colinde, Bună dimineața la Moș ajun, Steaua sus răsare, La Nunta din Caana Galileiei, Vitelemul — toate din folklorul muzical românesc culese de d-l dr. Sterie Stinghe și alese cu gust artistic din colindele populare, cum se cântă din bătrâni în Schei. De asemenea, Căzăceasca executată admirabil de două eleve ale școalei comerciale; Scenă de bivnac din viața cercetășească, jucată de elevele cercetășe ale școalei — Scena țiganului — sentinela de noapte a produs mult haz, fiind foarte bine și caracteristic redată.

Lauda organizatoarei și executorilor acestui ales și creștinesc program e și pentru faptul că în câteva zile au putut să execute pe scenă asemenea puncte ce alte elemente nu le încearcă în fața mulțimii. Dar nu e numai atât. De cinci ani de zile de când continuăm cu asemenea șezători, aceasta a reușit să se distingă de celelalte de până acum: E prima șezătoare când conferențiază o femeie — o profesoară. D-na L. Stinghe, directoara Școalei Comerciale superioare de fete a răspuns cu sufletul domniei sale nobil de moldoveancă și a înțeles să înfrângă lipsa de curaj și să facă dovada că se poate găsi vreme și pentru opere de asemenea natură.

„Primejdiile alcoolismului“ a fost subiectul dezvoltat de dom-

nia sa de care în rezumat, a arătat: E un dușman îngrozitor și distrugător de energie, de nervi și de viață. E o nenorocire și rușine națională înru cât duce la degenerarea unui neam și la distrugerea lui.

In această prea interesantă dar dureroasă chestiune, statul uită că noi toți cetățenii îl formăm și socotindu-se cu interese deosebite de ale noastre, caută să-și creeze venituri, deși pentru noi, dar pe seama sănătății noastre, a copiilor noștri, a fericirii noastre ca indivizi și ca popor.

Să ne trezim dar sufletul din indolență. Să dăm ajutor statului și deci nouă obținând prohibirea fabricării alcoolului și închiderii crâșmilor. Așa vom isbuti să închinăm implicii porțile spitalelor cu boli ce decurg din beție, se vor închide porțile unei pușcării, a unei case de nebuni etc. Așa statul va avea nevoie de mai puțini bani decât acum.

Face călduros apel la femeie, sufletul căminului, căreia — în primul rând în revie sarcina să sfătuiască, să lumneze și să scape pe ceice astfel sunt sortiți să-și piardă viața, nenorocind și pe alții, adevărind proverbul: „părinți mânăncă aguridă și copiii li-se strepezesc dinții“.

Dacă viitorul unui popor atârână de educația copiilor lui, se înțelege cât de mult pot face mamele în opera lor pentru salvarea neamului, de profesorii de toate gradele, de proești, ofiter, etc. Societățile antialcoolice duc luptă urlașă pe acest teren. Admiră sentimentele, curajul și perseverența anumitor oameni desinteresați ce luptă pentru salvarea cetățenilor lor.

R.

Avis

Românilor din suburbiile Brașovului.

In timpul din urmă s-au declarat în suburbiile Brașovului mai multe incendii fără ca pompierii să fi fost chemați la timp. Motivul acestei imprudențe ni se pare a fi svonul că orice chemare a pompierilor ar costa 10 mii lei.

Pe pompieri îi plătește comuna și oricine e în drept ai chema imediat ce se declară un incendiu.